

نشانه‌هایی از اراده خدا در زندگی انسان

طاهره محمد علیزاده

هر انسان دیندار و خداپرست دوست دارد خواست و اراده الهی را در زندگی خویش مشاهده کند. آیات بسیاری، سخن از «مشیت و اراده» الهی گفته‌اند. با استفاده از سخنان اهل بیت نیز می‌توان اراده خدا را در زندگی حس کرد. در سوره آل عمران و بقره آمده است:

﴿ان ينزل الله من فضله علی من یشاء من عباده﴾ (سوره بقره، آیه ۹۰)

«که چرا خداوند از فضل خویش بر هر کس از بندگانش که بخواهد [آیاتی] فرو می‌فرستد...»

﴿یختص برحمته من یشاء و الله ذو الفضل العظیم﴾ (سوره آل عمران، آیه ۷۴)

«رحمت خود را به هر کس که بخواهد مخصوص می‌گرداند و خداوند دارای بخشش بزرگ است.»

﴿والله یهدی من یشاء إلی صراط مستقیم﴾ (سوره بقره، آیه ۲۱۳)

«... و خدا هر که را بخواهد به راه راست هدایت می‌کند.»

در این گفتار نگاهی داریم به اراده الهی در عرصه‌های مختلف زندگی از منظر روایات:

سیاست و حکومت

بهترین ویژگی یک جامعه سالم و آرمانی آن است که ساختار سیاسی حکومت آن بر اساس عتوفت و عدالت پیشگی باشد. با چنین حکومتی همه بخش‌های دیگر جامعه نیز رو به سامان می‌رود و وقتی رأس هرم اصلاح شد همه ابعاد و زاویه‌ها اصلاح می‌شوند. «إذا أراد الله عزوجل برعیة خیرا جعل لها سلطاناً رحیما و قیض له وزیرا عادلا» (امام صادق^(ع) فرمود: هرگاه خدا نیکی مردمی را بخواهد فرمانروایی مهربان را بر آنها می‌گمارد و کارگزاران عدالت پیشه‌ای را نیز یاوران او قرار می‌دهد.)

اقتصاد

قرآن کریم منابع مالی جامعه را سبب برپایی می‌داند و از مصرف باطل آن به شدت نهی می‌کند. ایجاد ثروت از بالاترین عبادت‌هاست و ضایع کردن آن رفتاری شیطانی است که قرآن با تعبیراتی همچون اسراف و تبذیر آن را محکوم کرده است. «إذا أراد الله بعبد خیراً ألهمه الاقتصاد و حسن التدبیر و جنبه سوء التدبیر و الإسراف» علی^(ع) فرمود: «هرگاه خدا نیکی کسی را بخواهد میانه‌روی و پایان بینی را به او الهام می‌کند و او را از سوء تدبیر و اسراف دور نگه می‌دارد.»

بخشش های بجا و جهت دار می توانند بسیاری از شکاف های
بین ثروتمندان و نیازمندان را پر کنند .

«إذا أراد الله بعبد خيراً بعث إليه ملكاً من خزان الجنة فيمسح
صدره و يسخى نفسه بالزكاة»

«رسول خدا(ص) فرمود: هرگاه خدا نیکی بنده ای را بخواهد فرشته ای
از خزانه داران بهشت را بر او می گمارد، دست بر قلب او می کشد و او را
برای انفاق سخاوتمند می سازد .»

قناعت

داشتن روحیه قناعت و پرهیز از تشریفات و تجملات و مسابقه در مصرف و تنوع طلبی، نعمتی الهی
است که اقتصاد فرد و جامعه را تعدیل و تنظیم می کند .

«إذا أراد الله بعبد خيراً ألهمه القناعة فاكتمى بالكفاف واكتسى بالعفاف»

«علی(ع) فرمود: هرگاه خدا نیکی بنده ای را بخواهد قناعت را به او الهام می کند، رزق کافی اش می دهد
و لباس پاکدامنی بر او می پوشاند .»

«إذا أراد الله بعبد خيراً أعف بطنه عن الطعام وفرجه عن الحرام»

و نیز: «هرگاه خدا نیکی بنده ای را بخواهد شکم او را از زیاده روی و دامن او را از حرام باز می دارد .»

ژرف نگری در دین

دینداری بدون دین شناسی، بصیرت و خردورزی، مطلوب نیست .

«وقال(ع) إذا أراد الله بعبد خيراً فقهه في الدين وألهمه اليقين»

«علی(ع) فرمود: هرگاه خدا نیکی بنده ای را بخواهد او را از بینش عمیق دینی و یقین
برخوردار می کند .»

خود پالایی

انسان موجودی است که پیوسته نیازمند پالایش خویشتن است . گفتار، رفتار و
پندار آدمی باید همواره نقد شود و چه داور و نقاد و محاسبه گری بهتر از خویشتن؟ و
این حسابرسی در گرو بصیرت نسبت به خویش است و این که انسان با توجه، اعمال
ناشایست خود را نیاراید .

«إذا أراد الله تبارك و تعالی بعبد خيراً... بصّره عيوبه و من أوتى هذا فقد أوتى خیر

الدنيا و الآخرة»

«هرگاه خدا نیکی بنده ای را بخواهد... او را نسبت به عیب هایش تیزبین می کند و

کسی که برخوردار از این ویژگی شد خیر دنیا و آخرت به او داده شده است .»